

Generalforsamling

Af adm. direktør Niels Eriksen

Fremmødet til AKV's generalforsamling i Hjallerup Kulturcenter den 16. juni 2010 var med 44 stemmeberettigede ikke stort, men det var til gengæld spørgelysten. Ikke mindst under drøftelsen af den kommende afkobling af EU-støtten, der var emne blandt indkomne forslag.

Under beretningen nævnte formand Jørgen Skeel, at 2009 vil blive husket for et meget stort udbytte i avlen, en rekordhøj stivelsesprocent på 20,3% og en velafviklet kampagne på fabrikken. Overskuddet på godt 4 mio. kr. kunne ikke betegnes som godt, men dog tilfredsstillende.

Stivelsesmarkedet

Af adm. direktør Niels Eriksen

Afsætningen af kartoffelstivelse har siden efteråret 2009 været på et meget højt niveau, og inden for det sidste år har salget været større end produktionen. Lagrene er dermed nedbragt, og reelt har de europæiske kartoffelstivelseslagre været tømte inden kampagnestarten 2010. Den store efterspørgsel skyldes flere forhold, men primært en lav produktion af tapiokastivelse i Fjernøsten.

Midt i den økonomiske krise og med udsigt til endnu en rekordproduktion sidste efterår og pladsproblemer i siloerne har flere europæiske fabrikker bragt store mængder stivelse på markedet. Prisfald blev resultatet, og der er solgt meget stivelse til meget lave priser.

Størrelsen af stivelsesproduktionen i kampagnen 2010 er endnu ukendt, men stor bliver den næppe, og da afsætningsforholdene ikke har ændret sig væsentligt, er priserne stigende. Vi kan derfor på AKV glæde os over, at vi hører til de få virksomheder, der har haft et pænt overgangslager af

Markedsforholdene var yderst vanskelige med et meget stort udbud af stivelse, lave priser, svag aktivitet i papirsektoren, men samtidig stor efterspørgsel på nativ stivelse fra Fjernøsten. For det kommende år forventes et bedre resultat. Fra avlerkredsen blev der efterlyst større åbenhed om forventninger til fremtidige resultater, og bestyrelsen lovede at drøfte dette.

Direktør Niels Eriksen og vicedirektør Henrik Pedersen gennemgik hele afkoblingsforløbet med EU-beslutninger, de danske beslutninger, branchens aftaler og AKV's anbefalinger. Fra kampagnen 2012 er nuværende ordninger ophørt, og de nuværende støttebeløb, herunder også fabriksstøtten vil tilfalde de aktive avlere i form af tillæg på betalingsrettighederne. Indlægget affødte mange spørgsmål, og der blev informeret deltageret, men for specifikke emner henvises til juridisk hjælp.

Jens Jungersen, Tom Karlshøj og Palle Joest Andersen blev alle genvalgt til bestyrelsen.

stivelse og kan disponere, så det både på den korte bane kan medvirke til et bedre resultat end sidste år, og på den lange bane sikre de mere strategiske mål. De stigende priser ses nu også slå igennem indenfor papirindustrien, hvor niveauet har været lavt, dels på grund af overudbuddet af stivelse, og dels på grund af lavkonjunktur. Nu er industrien i bedring, men der sker fortsat strukturrationaliseringer med sammenlægninger og lukninger.

De sidste års store produktioner i Langholt har givet ekstra lageropbygning af pakkede produkter. Det er sjældent uden problemer at foretage lageropbygninger, men her ved begyndelsen af den nye kampagne er alle disse lagre afviklet igen.

Kartoffelprotein er i dag en efterspurgt vare, og vi har gennem nogen tid kunne glæde os over stigende priser. Desværre har vi længe haft udsolgt, men vi kan se frem til, at kampagnens produktion vil give et pænt bidrag til årets resultat.

Møde med fødevareminister Henrik Høgh

Af adm. direktør Niels Eriksen

I begyndelsen af sommeren holdt AKV og KMC et fællesmøde med fødevareminister Henrik Høgh, hvor vi havde lejlighed til at drøfte den aktuelle situation indenfor vores sektor. Det blev til en god snak med udvekslinger af synspunkter om afkoblingen, branchens konkurrenceevne, energi- og pesticidafgifter, vandplaner, europæisk landbrugs politik og fremtidig landbrugsstøtte.

Under drøftelsen af afkoblingen af støtten til stivelseskartoflerne bekræftede ministeren tidligere fødevareminister Eva Kjer Hansens beslutning om, at avler- og fabriksstøtten vil tilfalde de aktive kartoffelavlere som top up. Ministeren spurgte ind til branchens del af aftalen, hvor den ville medvirke til at sikre mod spekulation, og vi kunne rede-

gøre for de enkelte elementer, og nu afventer vi bekendtgørelsen på området.

Landbrugspolitikken efter 2013 er Henrik Høgh meget optaget af. Han anser det ikke for særlig sandsynligt, at landbrugsbudgettet vil blive reduceret, men at der vil ske en nivellering lande imellem, og ministeren er tilhænger af flere penge til klima, natur og miljø, men der skal være tale om lange indfasningsperioder. De afkoblede midler forbliver ikke urørte over tid, og særligt nævnte han, at støttesatser over 4.000 kr/ha vil være udsatte. En reduktion/udfasning ventes generelt at ske fra toppen.

Vækstsæsonen 2010

Af agrochef Henrik Pedersen

En anden titel til dette emne kunne være: En kort vækstsæson for kartoflerne mellem to vintre.

Vinteren 2009/10 varede frem til slutningen af marts, hvor den blev afløst af et koldt forår og en kold forsommer. Derfor blev ikke mange kartofler lagt tidligt, og hovedperioden for fremspiring af kartofler lå hen mod 1. juni. Det er ca. 14 dage senere end de sidste par år.

Hen i september var mange kartoffelmarker fortsat i kraftig vækst

Den nye vinter startede natten mellem den 4. og 5. september 2010, hvor der var så hård nattefrost, at omkring 25% af arealet tog skade. Det er meget uheldigt i et år, hvor kartofflernes grønne tilstand ellers gjorde, at der var potentiale for en stor tilvækst i september.

Men i perioden mellem de to vintre har kartoflerne haft det godt. Der var gode betingelser for ukrudtsbekæmpelse, der er kommet nedbør - ikke i passende mængde - men de fleste steder således, at det har sikret en rimelig vækst, og sidst, men ikke mindst har skimmelbekæmpelsen fungeret i år, således at der med relativt få behandlinger har kunnet sikres en afgrøde, der ikke er skadet af skimmel.

Vækstsæsonen har også givet anledning til nogle overvejelser til forbedringer for de kommende år.

Der er enkelte steder set forekomst af cikader efter behandling med Prestige - er det den reducerede dosis af Prestige, er det fordi dyser og tryk ved udbringning er forkert, så midlet "blæser" væk, eller er det den langsomme fremspiring og dermed sene indflyvning af cikader, der skal have skylden? Vanding har haft et særligt fokus, og det er helt klart, at de, der har startet tidligt med vanding, har fået store merudbytter for dette - men desværre drejer det sig kun om meget få avlere. Nedvisning af læggekartoflerne har, på trods af anvendelse af Spotlight, igen i år været et problem. Disse og flere emner skal vi have bedre klarhed over til næste sæson.

Hovedkendetegnet ved denne sæson er, at vi hele sommeren har kunnet glæde os over, at 99,9% af arealet frem til frosten har været i orden, og dette har været med til at sikre, at det gennemsnitlige udbytte kan blive acceptabelt.

25 års jubilæum

Af sekretær Jytte Koldkjær

Mandag den 30. august 2010 kunne tillidsmand og operatør Niels Jørgen Poulsen fejre sit 25 års jubilæum på AKV.

Niels Jørgen Poulsen er oprindeligt landbrugsuddannet. 25 år blev det til i landbruget, før han i 1985 blev ansat som operatør på AKV Langholt. Siden har han hvert år deltaget i kampagneproduktionen af kartoffelmel og udenfor kampagnen vedligeholdt produktionsudstyr eller assisteret i pakning af produkter og udleveringen heraf. Gennem en årrække fungerede han som holdleder i produktionen, og blandt vedligeholdelsesopgaverne har dampkedlerne været hans vigtigste ansvarsområde.

Tidligt fik Niels Jørgen Poulsen interesse for det faglige arbejde, og gennem en længere årrække har han fungeret som tillidsmand på AKV på 3F

området, og både som operatør og som tillidsmand er han værdsat blandt sine kollegaer for sit engagerede og ansvarsbevidste arbejde og sit bidrag til at skabe en god arbejdsplads.

FSSC 22000

Af MSQ projektleder Inge A. Harder

Et nyt begreb har fundet vej til AKV. FSSC 22000 (Food Safety System Certification) dækker over to standarder inden for fødevarerikkerhed, ISO 22000, som er en international standard, og PAS 220, som er en britisk standard.

Der har i de seneste måneder været arbejdet hårdt for at få gennemført kravene i de to standarder og dermed opnå en certificering i lighed med dem, AKV i dag har på kvalitet og energi. Baggrunden for, at AKV indfører FSSC 22000 lige nu - og med en meget stram tidsplan - er et krav fra en mulig større kunde.

Fødevarerikkerhed er mere end bare kvalitet. Vi skal sikre os, at vores native kartoffelmel er sikkert for vore kunder at anvende til fødevarerformål. Det vil sige, at der ikke er sket en fysisk, kemisk eller biologisk forurening af produktet. Der stilles således større krav indenfor områder som hygiejne, rengøring og adgangsforhold til produktionen. I praksis har dette betydet:

- 1) Nyt arbejdstøj, da der ikke må være isyede knapper og lommer over livvidde. Desuden krav om dagligt skift.
- 2) Nye adgangsregler. En del døre og porte skal fremover være aflåst, og der vil ikke længere

være adgang til produktionen for andre end dem med ærinde. Dette gælder også ved rundvisninger, hvor der kun vil blive tilladelse til rundvisning i produktionen for små grupper.

- 3) Skrappere hygiejneregler. Det er bl.a. ikke længere tilladt at bære smykker, ure mv. i produktionen. Dette gælder også for evt. gæster, der måtte få adgang til produktionen.
- 4) Skrappere krav til rengøring, brug af rengøringsmidler og kemikalier, forsyninger samt udformning af bygninger og maskiner.

I skrivende stund er den nødvendige dokumentation stort set udarbejdet og godkendt af Lloyd's Register, som står for certificeringen. Der arbejdes på at få de fysiske rammer helt opdateret, og dette omfatter både overdækning af vakuumfiltre og bånd, isætning af netporte og net i vinduer, der kan åbnes, samt lukning af selv de mindste huller i gulve, vægge og lofter. I slutningen af september 2010 vil Lloyd's Register igen aflægge besøg for at kontrollere, om de fysiske rammer lever op til standarderne, og om vi efterlever det, vi har beskrevet.

Jordløsning

Af agrokonsulent Niels Jørgen Kristensen

Maskinerne i landbruget bliver stadig større. Det gælder for de maskiner, der kører ude i marken – men ikke mindst for de vogne, der kører afgrøderne ud af marken - og samtidig er dækmonteringen ikke altid optimal for jordstrukturen. Resultatet af dette er komprimeret jord, hvor planterne får såvel et reduceret rodsystem som et mindre område, hvor de kan hente vand og gødning.

Især i kartoffelavl er dette et problem, da kartofler, der i forvejen foretrækker dyb, veldrænet og løs jord, har sværere ved at trænge gennem komprimeret jord end de fleste andre afgrøder.

Erfaringer fra Sverige

Betydningen af jordløsning har de seneste 3 år været undersøgt i Sverige i en række forsøg og i praksis.

Man har undersøgt jordløsning sammen med et forsøg med vanding, hvor forsøget har været delt op i følgende behandlinger:

1. Ingen vanding
 2. Normal vanding
 3. Optimal vanding
- Alle led er med eller uden jordløsning

Der har i alle leddene været et merudbytte ved at jordløse. Merudbyttet har ligget fra 8% og helt op til 15%, hvilket svarer til 40-80 hkg kartofler/ha. Det største merudbytte er ikke uventet opnået på uvandet jord.

Den i Sverige anvendte maskintype. Der bruges maskiner med 2-5 tænder, med forskellig slags stenudløsning eller som denne uden. Foto: Lyckeby

I praksis kører man lige efter lægningen ud og jordløser i en dybde på op til 55 cm.

De gode forsøgsresultater har ført til, at de svenske melfabrikker har købt et antal jordløsnere af typen Agri-sem Kombiplov, som nu udbydes til udlejning til avlere. Avlerne har vist stor interesse for dette, og over 50 avlere med ca. 1.100 ha meldt sig til at prøve maskinerne.

Erfaringer fra Sunds

Det er ikke kun i Sverige, der er gjort erfaringer med at grubbe kartoflerne efter lægningen. Erik Hyltoft i Sunds har siden 2003 anvendt flere forskellige grubbere og har nu en Agri-sem - som den svenske. Han startede med en forager og blev så positivt overrasket, at han nu bruger grubberen på en stor del af arealet. Der køres ned til 30-35 cm dybde, hvor der er rent sand, og så det har intet formål at gå dybere. Farten er 6-7 km/t med en 5-tands grubber efter en 125 hk traktor.

Hos Erik Hyltoft er erfaringen, at effekten er størst i år med megen nedbør. Der er blevet målt udbytte et af årene, hvor der visuelt var forskel på områder i marken, der var henholdsvis jordløst og ikke jordløst. Beregninger her viste, at der var et merudbytte på 2.000 kr. ved at jordløse.

AKV vil i den kommende sæson i samarbejde med Videncentret for Landbrug undersøge emnet nærmere.

Kalenderen

Af sekretær Jytte Koldkjær

Avlermøde

Generalforsamling

Onsdag den 26. januar 2011, kl. 09.30

Onsdag den 22. juni 2011, kl. 13.30

Kulturhuset Hjallerup

Kulturhuset Hjallerup
